

13-20

ÁZ AMATIŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

♦ IV. ♦
ÉVFOLYAM

♦ 13. SZÁM ♦
1907 JÚLIUS 15.

A Magyar Amatőrök

— Közlönye —

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =

KOHLMAN ARTUR DR.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

Nem titok többé

hogy a mi

Kranz-lemezeink

a legjobb eredményeket adják, miért is ugy amatőrök, mint szakfényképezők körében kitűnő hírnévnek örvendenek.

Kaphatók az összes foto-üzletekben!

Legmagasabb kitüntetés Nürnbergben 1906-ban

Kranseder & Cie., München
Trockenplattenfabrik

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:

K. Krzivanek, Wien, VII/2., Karl-Schweighofergasse 8.

◆◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆◆

**A
NETTEL
KAMARA**

**a legjobb,
a legcélszerűbb
és legbiztosabb
kamarák
között is
vezet.**

Ha nem hiszi, **kérjen ismer-
tetést a magyarországi
gyári raktártól:**

FÖRSTNER ALADÁR
Budapest, VII., Alsó-erdősor 30.

☛ Gyártja a **Süddeutsches
Camerawerk, Sontheim
a. Neckar.**

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik
Photographische Abteilung. Heilbronn 31^a/N.
(Württemberg.)

A legjobb
**GÁZFÉNY-
papiros
AMATŐRÖK**
részére!

*
7 fajta
**PALA
EXTRA-
KEMÉNY**

erőtlen „flau”, „vé-
kony” negatívokhoz.
Nincs többé sötétkamará
Nem kell vörös fény!
PALA-kézikönyv
(60 oldal szöveg)
Ingyen és bérmentve.

Gyári-raktár: **PÉJTSIK KÁROLY**
MAGYARORSZÁGON. BUDAPEST
IV., Városház-utca 1. szám.

A legújabb szerkezetű fényképező ké-
szülékek eredeti gyári áron és a
fényképezéshez szükséges összes anya-
gok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa
mő- és tanszerraktárban
Budapest, IV., Kishíd-utca 8. szám.
Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

•• Nagy képes árjegyzék. ••

**MODERN
KÖNYVTÁR**

KÖNYVKÖLCSÖNOZÓ VÁLLALAT
BUDAPESTEN
VII., KER., KIRÁLY-UTCA 70. SZÁM
Telefon 82-24.

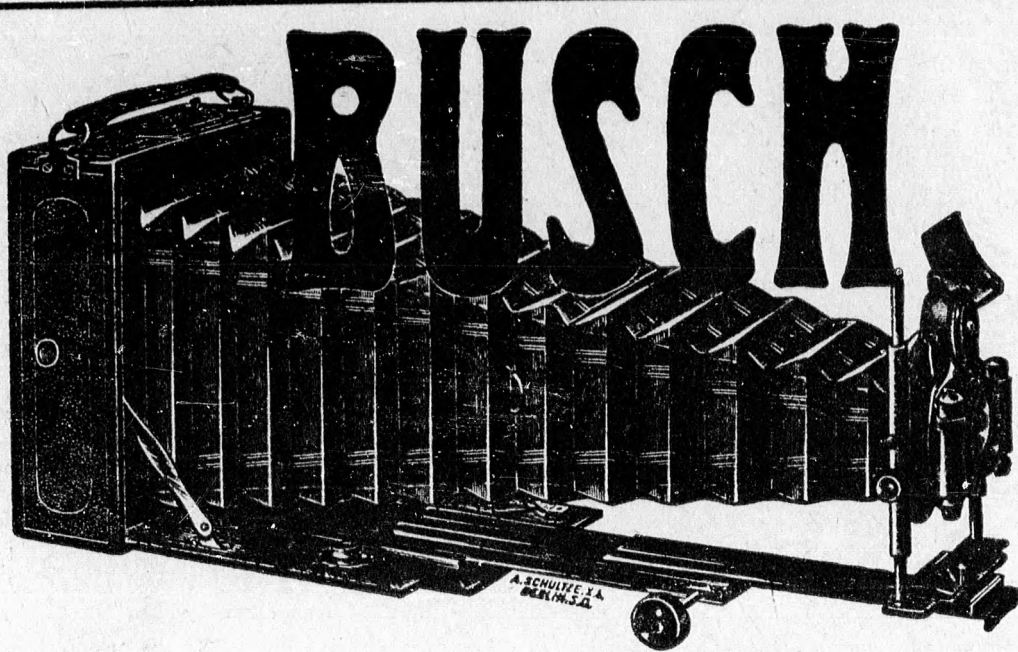
A ki a modern irodalommal lépést kíván
tartani,
a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az
kérjen ismertetést a
„Modern Könyvtár“-tól

A „Modern Könyvtár” előfizetői minden magyar,
francia, német és angol könyvet megjelenése
után kölcsönképen **rögtön** megkaphatnak.
A „Modern Könyvtár” előfizetőinek **Budapest**
házhöz szállítja, vidékre pedig postán küldi a
könyveket.

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Ujdonságok:

- „Stigmar“ anasztigmát F: 6,3 ♥ ♥
- „Stigmar“ anasztigmátsorozat F: 6,3 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
- „Bis-Telar“ tele-objektív ♥ ♥ ♥ ♥
- Roja-Stereo Nettel-kamarák 9x14 és 10x15 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
- Tükör-reflex-kamara 6x9 ♥ ♥ ♥
- Liliput-kamara 13x18 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

„Sellar“ kereső

Kérje az új 1907. évi árjegyzéket
!! Ingyen é bér mentve !!

Objektívek és Kamarák

Kaphatók minden foto-üzletben, a hol nincs, a bevásárlási forrásokat szívesen tudatja a gyár.

Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. **Emil Busch A.-G. Rathenow.**

Önszinező celloidin-papiros

17. számú speciális árjegyzékünk használati utasítással
Ingyen és bérmentve!

**Neue Photographische Gesellschaft
 Aktiengesellschaft :: Steglitz 17. Berlin**

Német bír. szabadalom bejelentve!

Német bír. szabadalom bejelentve!

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

AJÁNLOM

mint legjobb minőségűt magas különleges Jahr-lemezeket
 érzékenységénél fogva a vörös címkejű Jahr-lemezeket,
 mint legjobb minőségűt a legma- a vörös címkejű Jahr-lemezeket,
 gasabb érzékenységénél fogva a vörös címkejű Jahr-lemezeket,
 valamint az orthochromatikusokat és az ortho-fényudvarmenteseket

1904. évi fényképezési kiállításon Lipcsében ezüst érem mel kitüntetve.

RICHARD JAHR Trockenplattenfabrik DRESDEN A.-18.

Vezérképviselőt és egyedüli elárúsítást Magyarország-Ausztria részére:

WEISS HERMANN és FIA, Budapest, IX., Lónyay-utca 11. Prag, Jerusalemgasse 15. Wien, VI., Mariahilferstrasse 32.

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

Dús választék férf-, nő- és legnyszerűbb kalapokban.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Özv. Tauszik Józsefné

Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szűcs- és szőrmeárúkbán. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Olcsó szabott áruk.

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK
ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindegyik fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák MÉRTÉK SZERINT

valódi ANGOL- és MAGYAR szövetekből legjutányosabban készítettnek

Jelinek Ede és Társánál

diszmagyar, egyenruha és polgári szabók
HADFELSZERELÉSI ÜZLETE

Alapítva: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

□ ■ J. HAUFF & CO G. M. B. H., FEUERBACH (WÜRTTBG) ■ □

Hauff-féle szárazlemezek.

Közönséges szárazlemezek, Orthochromatikus pillanatlemezek, Fényudvarmentes orthochromatikus lemezek egyforma árúak. ~ ~ ~
Legtisztább öntés. Kitünő fődés és átlátszóság. Semmiféle sárga színeződése nincsen, tehát minden előhívóhoz egyaránt használható. Kiválóan alkalmas álló előhívókhoz. ~ ~ ~ ~ ~

Hauff-féle Flavín-lemez.

Orthochromatikus pillanatlemez. Sárga üveg használata nélkül természetihven adja vissza a sárga és zöld színeket. Előnyös hegyi felvételeknél, havas tájaknál, virágok és színes jelmezeknél. — Bővebb felvilágosítást a Hauff-féle PHOTO-KÉZIKÖNYV ad. — Ingyen! ~ ~ ~ ~ ~

Hauff-féle Diapozitív-lemez.

Vetítés-, stereoszkop- és ablak-képekhez. — Kiválóan fényes és plasztikus hatású. — Fekete, barna és ibolyakék tónusok elérésére alkalmas. ♥ Használati utasítás minden csomagban van. Kapható minden foto-üzletben.

A
SATRAP

Celloidin-fénytelen-papírok

legfinomabb platintónusok elérésére

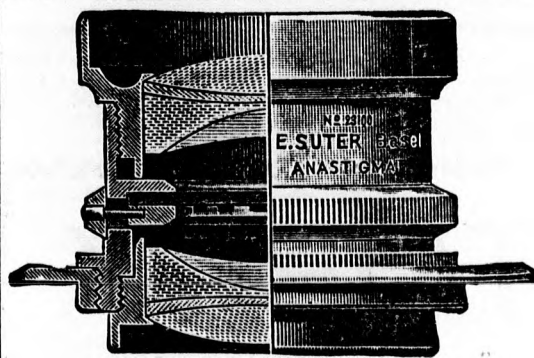
Celloidin-fényes-papírok

Valamennyi ajtából levelező-lapok is készülnek ♥ Kaphatók a foto-üzletekben

Főraktár Magyarország-
Ausztria részére: **WEISS HERMANN ÉS FIA**

Wien, Mariahilferstr. 39. ♥ Budapest, IX., Lónyai-u. 11. ♥ Prag, Jerusalemgasse 15.

CHEMISCHE FABRIK AUF AKTIEN (VORM. E. SCHERING)
Photogr. Abteilung Charlottenburg, Tegeler Weg 28-33.

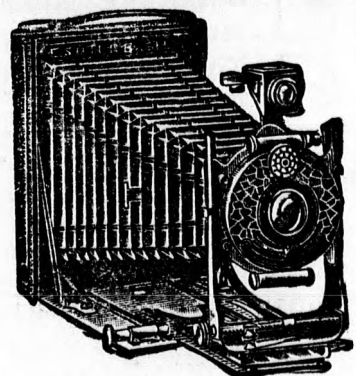

♥♥ OPTISCHE ANSTALT ♥♥

E. SUTER, BASEL

Különlegességei: FÉNYKÉPEZESI OBJEKTIVEK minden előforduló munká'athoz. ♥♥

Különös figyelmébe ajánlatnak mindenkinek: SUTER ANASZTIGMÁTJAI F:7,2 és F:6,3 ♥ (Schweizi szabadalmi szám 21872.)

Arcképekhez, csoportokhoz, leggyorsabb pillanatfelvételekhez, épületek, belső helyiségek (interieurök), nagyítások és reprodukciókhoz. ♥ A legjobb univerzális objektív. ♥ Uj! Suter-anasztigmat, III. sor., F:5. Uj! ♥ Suter-anasztigmat ♥♥ sorozatok minden mérethez. Aplatánok F:5, F:8, F:12. Arckép-objektívek, Petzval-rendszer. F:3,75, F:3,2 ♥♥

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥ Suter Klap-kamarái 9×12, 9×18 és 13×18 cm. 3-féle kivitelben. ♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Arjegyzék ingyen Suter Cartridge-kamarái filmekre 82×107 mm. és 8×12 lemezekre. Arjegyzék ingyen és bérmentve. ♥♥♥ ♥♥♥ Suter Prizma-kettős-távcsövei, hat és tízszeresek. ♥♥♥ ♥♥♥ és bérmentve

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

SZABADALMAK **TALÁLMA NYOK** **MINTÁK**

ügyeit szakszerűen intézi a világ valamennyi államában

TÖRÖK LÁSZLÓ

okl. gépészmérnök, hites szabadalmi ügyvivő ::

Telefon 87—02. **Budapest, VII., Kerepesi-ut 30. szám.** Telefon 87—02.

KERTI BUTOROK

székek, asztalok vesszőből és fából, valamint nyugágyak, napellenzők, szobaklozet-fotellók stb. — Utazókosarak méret szerint készülnek el, hintaszékek és szabályozható gyermekszékek és mindennemű Thonet-féle hajlított butorok legjobb kivitelben raktáron. Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádából fonatnak szolid árák mellett. Fonónád eladás nagyban és kicsinyben. Ujságrámák minden lap részére raktáron, e szakmában legrégebbi üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismert.

Jelinek Pál Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 8. Bazárudvarban 24. szám alatt.

Kizárólag eredeti

GRAMOPHONOK

„IRÓ ANGYAL“ védjeggyel.

Összes színházak felvételei.

Választék küldemények

Arjegyzék bérmentve.

SCHMID NŐVÉREK
IV., Kigyó-tér 1. Királyi bérpalota.

PENSION LEDERER

Abbazia, I. rendű családi pensio. Legfelsőbb elismerés. Pensio májustól januárig, szobával 7 koronától feljebb.

Tessék e lap hirdetésére hivatkozni!

Fischer Testvérek

üvegfestészet és üvegiszolda

BUDAPEST. VIII., Mária-utca 11. sz.

Készítünk minden e szakmába vágó munkákat a legmodernebb kivitelben.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk.

Telefon 66—82. Telefon 66—82.

MUZSNAY AMALIA

művegyészeti tisztító-intézete és festészeti vállalata

Budapest, VII., Dob-utca 2, Károly-körút sarok.

Mindenféle uri- és női ruhákat a legszebben és legolcsóbban tisztít 48 óra alatt. Bál- és társasági öltönyök, jelmezek bármily folttól vegyileg tisztítanak és teljesen felújítanak; továbbá gyapjú, pamut, selyem, bársony, szőrme, szőnyeg, tollak, keztük. Mindennemű ruhák fejtelten állapotban festetnek és tisztítanak.

Butorokban levő foltok a lakásban tisztítanak.

Festése bármely selyem, gyapot és kartonszöveteknek, ruháknak, férfiöltönyöknek stb.

Tűz és betörés ellen biztosítva!

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

Kaphatók a foto-üzletekben.

Film-kifejtők, film-sulyzók, tok- és gyűrű-szorítók filmekhez. Háromkarú lemezemelő.

Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

Langenberg Ede

Budapest, V., Váci-Körút 38.

Ajánlja saját készítményű dusan felszerelt raktárát: **UTAZÓ KOFFEREK, BÖRÖNDÖK, TÁSKÁK, neszeszerek, ridikülök, mértékutáni FÉNYKÉPEZŐ TÁSKÁK, mindennemű NŐI ÉS FÉRFI-ERSZÉNYEK ÉS BÖRDISZMŰ-ÁRUKBAN a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett.**

Molnár B.

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Ajánlja dusan felszerelt óra és ékszer raktárát.   Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek.   Törött arany és ezüst tárgyak megvétetnek v. becsereáltetnek.

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kártaimát, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHKE EMIL**, VI., Andrassy-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

BUTOROK

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó árák

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelwels)-utca 4., a sarkon.

Lovászati állományoknál nélkülözhetetlen!

<p>Parádés és igás szerszámra egyaránt előnyösen használható. Egyszeri impregnálás által huzamos ideig puhán marad, vízmentessé válik a szerszám. — Szép fekete uj-szint nyer.</p>	<p>Méltóztassék lószerszám-kezelő személyzetét utasítani, hogy üzletekben „Lukreciát“ Kérjen Kapható minden jobb üzletben, szijgyártóknál, gazdasági czikk raktárakban, vidéken minden jobb üzletben. Ismételárusítók Kerestetnek.</p>	<p>Találmányunk csak most jött forgalomba és máris igen sok mérvadó helyen be van vezetve. Egyszeri próba után szemmel láthatólag mutatkozik az eredmény. Számos előkelő helyről nyert elismerő nyilatkozatok iródánkban rendelkezésre állanak.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Pártoljuk a hazai ipart!</p> <p style="text-align: center;">BEVEZETVE:</p> <p>A székes-főváros fuvartelepén. A m. kir. postai járművek vállalatánál stb. stb.</p> <p style="text-align: center;">▼</p> <p>A budapesti bérkocsiipartársulatnál, Budapest, VIII., Vig-u. 18. raktár Védjegyre tessék ügyelni!!</p>	<p>A MAGYAR IPAR LEGUJABB VIVMÁNYA</p> <p>SZÉP FEKETE SZINRE FESTI. PUHITJA ÉS VIZHATLANNÁ IMPREGNÁLJA A BŐRANYAGOT</p> <p>LÓSZERSZÁM ÉS KOCSITŐ IMPREGNÁLÓ NEM MOSÓDIK LE!</p> <p>VAD ÉS TAKÁCS BUDAPEST. VII. DAMJANICH-U. 30.</p>	<p style="text-align: center;">BEVEZETVE:</p> <p>Dréher-féle sörfözde lovászata. Központi tejcarnok lovászata. Schmidt és Császár rizshántoló malom lovászata. stb. stb.</p> <p style="text-align: center;">▼</p> <p>A Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. raktár Védjegyre tessék ügyelni!!</p>
<p>Ha az ottani üzletekben még nincs „LUKRECIA“ méltóztassék annak bevezetését a magyar ipar fejlődésének érdekében követelni. 2 K 30 1 K 30 és 70 filléres üvegekben is kapható.</p>	<p>Fióktelep: Dévaványa. Postatakarék Cheque-szám; 18132. KÖZPONTI IRODA: Budapest, VIII., Damjanich-utca 30. szám. Gíró-számla a Dévaványai Takarékpénztár Részv.-Társ.-nál. Rendelések központi irodánkhoz: BUDAPEST, VII., DAMJANICH-UTCZA 30. SZ. intézendők.</p>	<p>25 kilós bádogszelencében kilója 2 K 12 1/2 „ „ 2 20 K 5 kilós próbaküldemény bérmentve utánvétellel 12 50 K. Lószerszámra lilaszinpecsét. Kocsitőre vöröszinpecsét. Finomabb rétegű bőranyagra (bőrönd stb.) zöld pecsétes használatik.</p>

Tessék részletes leírást kívánni, Készséggel küldünk!

Elsőrendű fehérmű- és angol ingblous-varróterem!

Latzkó Czecezília
Budapest, V., Nagykorona-u. 5. II. em. 10.

Készít midennemű menyasszonyi kelegyékét, angol ingblousok a legizlésesebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett.

Több előkelő czég szállítója.

SEY DEZSÖNÉ
czimbalom tanintézete
Rákóczi-ut 34. szám.
Havi tandíj 12 korona.

KÖNIG ÉS BAYER
FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE
Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Első magyar kizárólagos fényképészeti
Készülékek építő- és javító-intézete

Wünschbach D. Zs. és Társa
Budapest, IV., Molnár-utca 14. sz.

„Az Amatőr“ olvasói 10 százalék engedményben részesülnek.

Bau und Reparatur photographischer Apparate

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

MINDEN MAGYAR AMATŐR

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja.

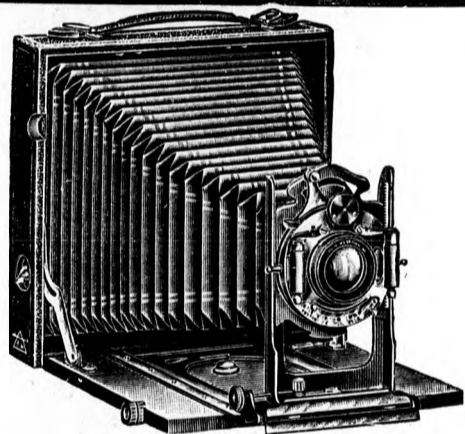

Árjegyzéket díjmentesen küld

Rigler József Ede r.-t.

*** fotoipari osztálya ***

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

A Kézi-Kamara csekély súlyát
Az utazó-Kamara megbízhatóságát
egyesíti magában a mi

„Afpi-Quadratisch“

(Négyzetes Afpi) kamaránk 9×12 és 13×18 cm. kép-
méretekhez. Kérjen 15. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

EMIL WÜNSCHE

Actienges. für photogr. Industrie
REICK, BEI DRESDEN.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére: ———
ERICH MEYER, WIEN,
III., Haupt-strasse 14/16.

LUMIERE ET SES FILS

RÉSZV.-TÁRS.
LYON (FRANCE)

Uj! LUMIERE-féle Uj!

STENODOSE-ok

Ném. bír. szab. (D. R. P.)

Fényképezési termékek legújabb csomagolása.

Adagok 180 vagy 50 kcm.-es oldatokhoz.

Kék-cimkéjű lemezek és filmek

Elismerten leggazdagabb az ezüsttartalmuk.

Tropikus vidéken nélkülözhetetlenek.

A kimásoló „ACTINOS“-papirok
egyszerű kezelés mellett nagyon megbízhatók.

✦ **Végtelenül tartósak.** ✦

Foltok (Fixirnatron stb. stb.) kizárva.

◆◆◆◆◆ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆◆

FRANKLIN-T

□ BAZAPELLÉ □
BALOGH RUDOLF, BUDAPEST

Az Amatőr művelőkélete

Minden jog fentartásával

TAVASZ

Kohlman Artúr dr., Budapest

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA

AZ AMATŐR
MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:
KOHLMAN ARTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.

Tartalom: SZÖVEG: *Kohlman Artúr dr.*: A magyar fotóművészet jövője. — *Révész Zoltán*: Különbéféle színezési módszerek a brómeziüst eljárásban. II. — — — *r dr.*: Tóth Ignác meghalt. — *Hans Spörl* (München): Negatívpapíros és papírnegatívek. — *Jovanovich Pál dr.*: Arany szabályok az észszerű fotografálás köréből. — Fényképezési eljárások. — *Szankovitsky József*: A Reichert-féle anasztigmátookról. — Különbélek. — Kiállítási hírek. — Színház és Művészet. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — KÉPEK: Műmellékletek: *Balogh Rudolf*: Hazafelé és *Révész Zoltán*: Tóth Ignác arcképe. — Címkép: *Kohlman Artúr dr.*: Tavasz. — Szövegképek: *Móricz Aladár dr.* (Kolozsvár): Virágok között. — *Vargassy Gyula* (Szt.-Gothárd): Folyó partján. — *Schmidt Henrik*: A Jungfrau és Silberhorn és Möserbodeni tájrészlet. — *Kárász Géza*: Interieur. — *R. Németh Ferenc* (Pécs): Legelésző juhnyáj. — *Dr. Küfahl*, (Dresden): Egy teknősbéka életéből

Lapunk mai számának első cikkére felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét. — Lapunk mai számával a IV. évfolyam harmadik negyedét kezdjük. — Tisztelettel kérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szíveskedjenek!

A magyar fotóművészet jövője.

Irta: KOHLMAN ARTUR DR.

Magyar foto-ipar, szakiskola és múzeum.

Néhány rövid év óta immár hazánkban is lehet szó fotóművésze-tről. A külföldön már kiforrott és elismert művészeti ág e „nova ars“, a mi új művészetünk, idehaza pedig már csirázik a mag, melyet az a külföldi iskolán nevelkedett néhány nagy magyar fotóművészen kívül, — akik megelőzték korukat, — a mi magyar lapunk: „Az Amatőr“ is segített elhinteni. Azok között az amatőrök között, kik a művészi irányt hazánkba is átplántálták és annak buzgó apostolaivá esküdtek fel, első helyen a sajnos, korán elhunyt nagy fotomecenás, *Esterházy Mihály* gróf említendő. Az ő érdemei hervadhatatlanok. Nevét a magyar fotóművészet történetének lapjai meg fogják örökíteni. Ez írott emléken kívül azonban, az ő úttörése óta jelentékenyen megsza-porodott művész-amatőrök gárdájának meg kellene találnia annak módját, hogy *Esterházy Mihály* grófnak, a magyar művészi fényképezés megalapítójának és apostolának méltó emlék állíttassék. És ez első sorban a budapesti „Photo Club“-nak feladata volna.*) Ettől várjuk a kezdeményezést,

*) *Esterházy Mihály* gróf a „Photo Club“-nak haláláig buzgó és áldozatkész elnöke volt.

□ □ □ □ □ □
 □
 □
 □

VIRÁGOK KÖZÖTT

□
 □
 □
 □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □
 □
 □
 □

Möricz Aladár dr.,
 Kolozsvár

□
 □
 □
 □ □ □ □ □ □

melyhez bizonyára csatlakozni fognak az ország többi fotoegyesületei és a kiválóbb amatőr-fényképezők is. Mi, akik az első híres magyar fotoművész irányának, eszméinek és szellemének örökösei vagyunk és akik *elsőknek* emeltük fel szavunkat a tisztelet, a hála és a megbecsülés külső megnyilatkozásáért, természetesen *készségesen* és *minden erőnkkel állunk az általunk felvetett eszme szolgálatába.*

A magyar fotoművészetnek még igen kevés elismert nagysága van. Ezeket megbecsülni nemcsak a multra, de a magyar fotoművészet jövő fejlődésére is tartozik.

A magyar fotoművészetnek a külföldihez hasonló gyors és *nemzeti* kifejlődését három főtényező mozdítaná elő sikeresen. *A magyar fotoművészeti múzeum, a magyar grafikai és fényképezési szakiskola és — „last but not least” — a magyar fotoipar.*

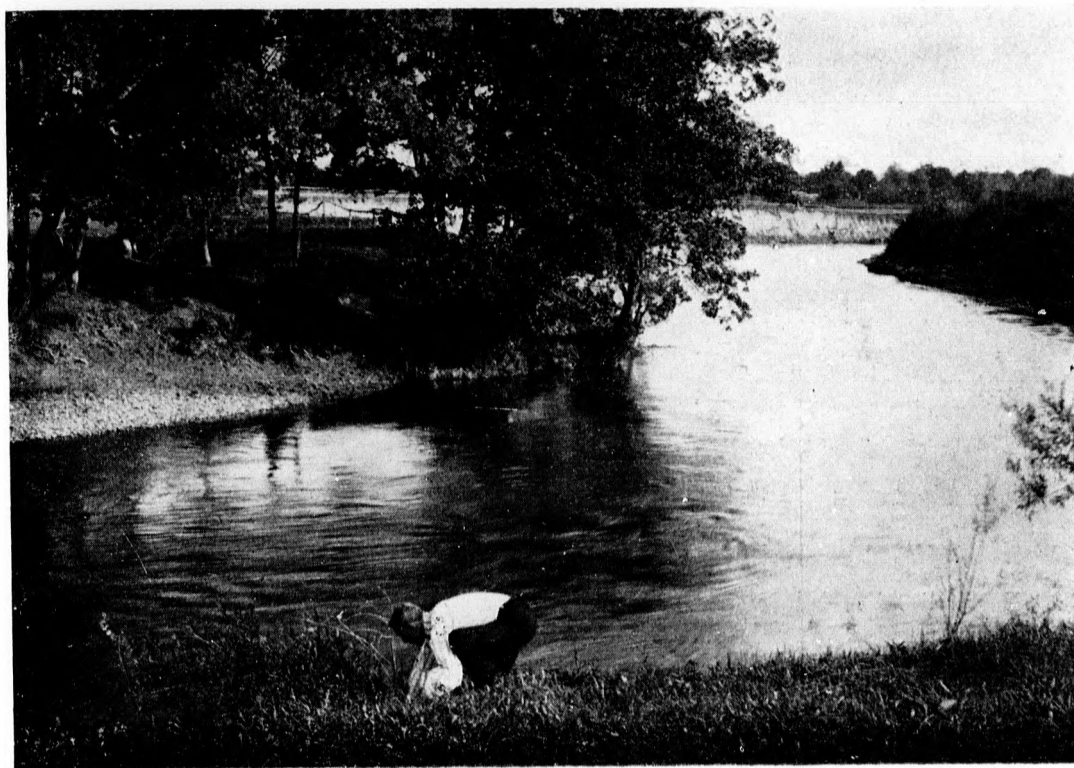
A sorrendet a megvalósíthatás időpontja szerint állítottuk fel. Mert a három közül — már nemzetgazdasági fontosságánál fogva is — a fotoipar, mint a magyar iparnak új ága, a legfontosabb. És mert egy virágzó iparág magával emeli, felvirágoztatja a művészetnek, tudománynak azon ágait is, melyek ez iparágnek termékeit fogyasztják. Legutolsónak említettük mégis, mert ennek, egy virágzó fotoiparnak megvalósítása hazánkban — *a legnehezebb.* Ehhez először is vállalkozó szellem és tőke, másodsor tudományosan és gyakorlatilag *képzett* szakerők, tanult, intelligens és lelkiismeretes munkások és nem utolsó sorban oly *fogyasztóközönség* kell, mely átérzi ennek az iparágnek fontossága mellett annak küzdelmes nehézségeit is és *türelmével* és *támogató felkarolásával segíti át* azokon a nehézségeken, melyekkel kezdetben főleg nálunk minden vállalatnak meg kell küzdenie és amelyet még fokoz a fejlett iparú külföld nagyfokú versenyképessége és a *magyar fogyasztóközönség magyar ipartermékektől való irtózása.*

Pedig a fotoipar terén a kezdeményezés, az úttörés már megtörtént és ennek nehéz munkáját a *Rigler József Ede* részvénytársaság részben már elvégezte. E jeles cég — mely a papír-, író- és tanszeripar terén *huszonöt esztendő*s eredménydús multra tekinthet immár vissza — nem riadt vissza a fotoipar terén való kezdeményezéstől akkor sem, mikor fényérzékeny fényképezési papírgyártási kísérletei balul ütöttek ki és fotoipari osztályát a *fényképezési karton*, majd az immár ismertté vált „Adria” szárazlemezgyárral bővítette ki. E gyár termékei, a különféle „Adria”-lemezek ma már nemcsak idehaza, de a *külföldön is piacra találtak* és azt hisszük, nem túl-

□ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

FOLYÓ PARTJÁN

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □
 □
 □
 □
 □
 □
 □

Vargyassy Gyula,
 Szt.-Gothárd

□
 □
 □
 □
 □
 □
 □ □ □ □ □ □ □

zunk, ha azt állítjuk, hogy *termékeinek nagyobb részét képes a külföld, főleg Ausztria, Németország és a Balkán nagy városaiban elhelyezni, mint idehaza. Minthogy pedig ismerjük a magyar fotovilágnak már kiterjedt voltánál fogva is nagy fogyasztóképességét, az előbb leszögezett fél-eredményt a mi szakfényképezőink és amatőreink „magyar iparellenes” hangulatának rovására kell írunk.*

Mégis, mit tapasztalunk? Az „Adria” szárazlemezek gyártása nemcsak hogy nem szűnik meg, hanem egyre növekszik, *tökéletesedik* és azt hiszszük, hogy nem csalódunk, ha előre is megjósoljuk, hogy *e lemezgyár az a mag, amelyből a jövőbeli egész magyar fotoipar sokágú terebélyes fája nő majd ki.*

Hogy azok az anyagi és munkaáldozatok, melyeket a magyar fotoiparnak lelkes és áldozatkész alapítói hoztak, nem vesznek kárba, arra nézve pedig garanciát nyújt nekünk az a külföldön is szaktekintélynek elismert, nagy elméleti és gyakorlati képzettségű szakférfiú, aki e lemezgyár élén áll: *Piller Ferenc fotovegyész, az első magyar szárazlemezgyár igazgatója.*

A lemezgyártás azonban a fotoiparnak csupán egyik ága. A fényképezési folyamat sorrendjét tekintve pedig a foto-kamara, optikagyártást követő, melyet viszont, e sorrendet véve alapul, a fényérzékeny papíros, a fényképező vegyi szerek és a nagyszámú fényképezési melléktermékek és segédeszközök gyártási iparágainak egész hosszú láncolata folytat. Mert mi minden szükséges ahhoz, hogy egy fényképet teljesen elkészítsünk!

És még ezzel sincsen kimerítve a fotoipar. A fényképezés, mint alkalmazási segédeszköz, még mily sok külföldi gyárüzem alapját képezi! Ezúttal csupán a sokszorosítási iparnak arra az ágára térünk ki, mely *„kilométerfényképezés”* elnevezés alatt ismeretes a külföldön és amely a képes levelezőlapoknak, plakátoknak, reklámcimkének és védjegyeknek millióit ontja naponta a *világpiac* nagy forgalmi csatornáiba és bár gépipar, ezekre rugó munkásoknak, — közöttük *nagyszámú fényképész-munkásnak nyújt tisztos megélhetést biztosító intelligens munkát.* Ennek az iparágának pedig a fénykép-negatív az alapja, az egész eljárás pedig nem egyéb, mint fényképezési eljárások alkalmazásával másolás nagyban, gépek segélyével. *)

*) Ezzel az érdekes iparággal még bővebben is fogunk foglalkozni.

A JUNGFRAU ÉS SILBERHORN

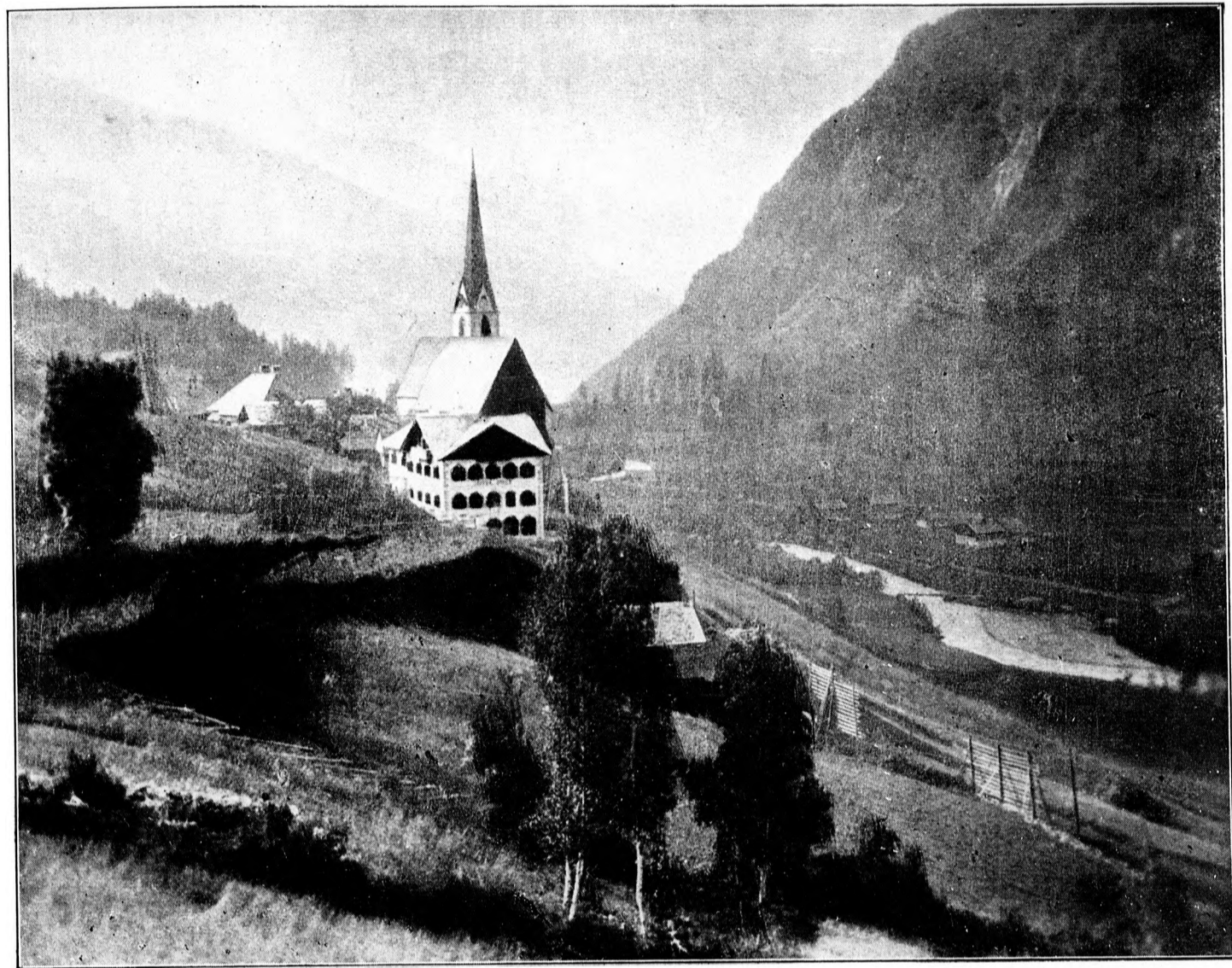
Schmidt Henrik, Budapest

A *fotoipar* — szakavatott emberek vezetése mellett — *valóságos kincsesbánya*. Dúsan jövedelmez és gyors fejlődési képességénél fogva jelentékeny jövedelemfokozásra képes. Ámde Magyarországon a tőke nehézkes, az új iparágaknak még nehezen nyerhető meg. A fényképezés fontosságának, jelentőségének pedig oly kevéssé van tudatában, hogy erre csak igen nehezen mozgósítható.*) Ezért újra előtérbe lép az a már egyízben felvetett eszménk, hogy *a magyar fotoipar megteremtésében és felvirágoztatása érdekében a magyar fotovilágnak kell első sorban sorompóba lépnie*. Ennek pedig két módja van. Az első *kötelesség*. S ez a magyar fotoiparnak minden eszközzel való támogatása. A második *az alapításban való részvétel*. Ezt azonban már az egyesek vagyoni viszonyai korlátozzák. De csak ennek szabad az egyedüli korlátnak lennie! És hogy ez a korlátozás minél csekélyebb legyen, ismét régi kedvenc eszménket vetjük fel s ez, hogy *oly alacsony névértékű részvények kibocsátásával kellene magyar fotoipari vállalatokat alapítani, hogy még a legszerényebb anyagi viszonyok között élő amatőr vagy szakfényképész is jegyezhesse részletekben befizethető részvényekből legalább egyet. Ily módon a fogyasztó közönséget érdekelt féllé lehetne tenni*.

Ezek röviden azok az ideák, melyek — szerény nézetünk szerint — egy jövőbeli magyarországi nagy fotoipar megteremtésére — rövidebb-hosszabb idő alatt — vezethetnének. Persze nem gondoljuk mi sem, hogy máról holnapra ez lehetséges volna.

*) Ezt saját tapasztalataink alapján mondhatjuk.

A szerk.

MOSERBODENI TÁJRÉSZLET

Schmidt Henrik, Budapest

A grafikai és fényképezési szakiskoláról már ismételten elmondottuk, megírtuk, hogy az mily fontos létfeltétele a magyar fotóművészetnek.

Szándékosan hagytuk utolsónak a három tényező közül első helyen említett — mert legkönnyebben megvalósítható — *országos fotómúzeum* létesítésének eszméjét.

Olvasóink közül bizonyára akadnak olyanok, akik azt kérdik, hogy „hát ez meg mi és mire való legyen”? . . . Pedig — ha ezúttal csak néhány sorban is — legott kimutatjuk, hogy a fotómúzeum úgy a jövőbeli magyar fotóművészetnek, mint az ugyancsak jövőbeli magyar foto-iparnak kialakulására rendkívül nagy fontossággal bír.

Mert tulajdonképpen mi a célja egy ily múzeumnak? Mit is gyűjtsünk benne össze?

Első sorban az, hogy a fényképezés történetének azokat a fázisait, melyeken át a fényképezés mai színvonaláig emelkedett, szemléltető módon bemutassa. Az első, a primitív kamarák, objektívek, pillanatzárak, fényképezési felszerelésektől a mai magas tökélyűekig minden típusnak képviselve kellene itt lenniök. Az első fényképezési lemezek, fényképektől kezdve a nagy fotóművészek remekbe lekészült műveiig mindent össze kellene benne gyűjteni, amiből a fotovilág tanulhatna.

És ezúttal csak néhány szóban juttatjuk emlékezetébe olvasóinknak, hogy — tudomásunk szerint — kincseket érő relikviák vannak *Bécsben* és a Szepességben, melyek világhírű hazánkfiának, az első modern arcképobjektív feltalálójának *Petzval* Józsefnek hagyatékából maradtak vissza. Az ő primitív kamarái, objektív típusai, csiszoló korongjai, szerszámai, könyvtára és esetleg eddig ismeretlen munkái, objektív számításai. Az első daguerrotypiaiak, *Rosty* Pálnak, az első

Az aradi országos fényképképzésről

INTERIEUR

Károly Gábor

magyar amatőrnek *Eötvös Loránt* báró birtokában levő mexikói nagyméretű felvételei, *Esterházy Mihály* grófnak nagyszerű gumminyomatai, *Tóth Béla* fényképei és a fényképezést népszerűsítő cikkei. A kolozsvári *Veres* tanárnak fiai birtokában és *Tóth Béla* hagyatékában hátrahagyott kísérletei a színes fényképezés terén. *Szlávik* főhadnagy „multico eljárásának kísérletei” és a *Mayering*-féle folyadéklencsetypusok megannyi magyar termék, melynek összegyűjtése és a végleges elhalálozástól, vagy ami ezzel egyenértékű, a külföldre való vándorlástól megóvása fontos. Ez a veszély pedig annál inkább fenyeget most, mert egy birodalmi német szakfolyóirat ugyancsak felveti egy ily német fotomúzeum létesítésének eszméjét és a gyűjtésre és beküldésre való felhívását azzal fejezi be, hogy a létesítendő fotomúzeum részére a porosz közoktatásügyi kormány a charlottenburgi műegyetemen helyiséget és berendezést bocsátott már rendelkezésre és a különösen értékes tárgyak megvásárlására a szükséges pénz is rendelkezésre áll.

Minthogy mi viszont reméljük, hogy a mi hivatalos köreink (a m. kir. vallás- és közoktatásügyi és a m. kir. kereskedelmi miniszterium) is minden eszközzel támogatandják a magyar fotomúzeum eszméjét, ezúton hívjuk fel olvasóinkat, a magyar közönséget, hogy a netán saját vagy más birtokában levő régi és a magyar vonatkozású foto-émléktárgyakat eredeti állapotukban egyelőre megőrizték és azok létezéséről bennünket esetleg leírás vagy fényképreprodukció csatolása mellett — „Az Amatőr” szerkesztősége címén — értesítsenek.

Siessünk, mentsük meg a már-már kivándorló foto-relikviáinkat. Nehogy ezúttal is elkéssünk! . . .

□
□□
□
□□
□
□

LEGELÉSZŐ JUHNYÁJ

R. Németh Ferenc, Pés

Különféle színezési módszerek a bróm-ezüst eljárásban. II.

Közlő: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

Az előhívás által elért színek tisztasága és élénksége igen sok körülménytől függ. Befolyással van rájuk, mint fentebb már említettük, az előhívó minősége, de a legfontosabb tényező egy egyes papírfajták minősége, illetve azok emulziója.

A klórbróm-ezüst-papírok különféle gyártmányai legtöbb esetben más és más eljárást és előhívót igényelnek.

A színezés céljaira szánt előhívó papírok között leginkább kedvelt az úgynevezett Pan-papír. A színeknek egész skáláját nyerhetjük ezen a papíron, ha az alábbi utasítás szerint járunk el. Az előhívót a következőképpen állítjuk össze:

200 kcm. forralt víz
25 gr. natrium-szulfid (krist.)
3 gr. hydrochinon

50 gr. szénsavas nátron
2 gr. brómkáli.

A különféle színek elérése céljából a fenti előhívót 5—40-szeres mennyiségű vízzel felhígítjuk és a másolási időt is a fenti táblázat szerint változtatjuk meg.

Ha a képek a kívánt erőt és szint elérték, gyorsan leöblítjük és a következő összeállítású savanyú állandósító fürdőben jól kifixáljuk.

1000 kcm. fixirnátron-oldat . . . 1 : 4,
70 kcm. natriumszulfid-oldat . . . 1 : 4,
és 20 kcm. borsav-oldat . . . 1 : 2.

Nagyon szép barna színeket hozhatunk létre az úgynevezett Tula-papíron is; az előhívó következőképpen állítandó össze:

100 kcm. víz
5 gr. acetonszulfid
1 gr. edinol
15 gr. kristálysóda.

A többször használt előhívót sóda hozzáadásával erősebbé tehetjük.

Figyelembe veendő, hogy ezen előhívó nagyon rapidan működik, miért is vigyázni kell, hogy a folyadékkal a képet egyszerre öntsük át és a tálat mozgásban tartsuk, mivel az esetleg képződő léghólyagok helyén az előhívó nem működik s ennek folytán azon a helyen foltok képződnek. Nagyobb alakú papírokat ennek elkerülése végett előbb vízben szokásos párszor keresztülhúzni s csak azután az előhívóba helyezni. Ennek alkalmazását azonban lehetőleg kerüljük el.

Kiváló eredményt szolgáltat az NPG. társaság Lenta elnevezésű klórbrómezüst papírja is.

Mindazon előhívók, melyek a lemezek előhívásához használatosak, alkalmasak ezen papír előhívásához is, szükséges azonban, hogy minden 100 kcm. előhívóhoz 2—4 kcm. brómkáli-oldatot 1—10 adjunk. A papír kezelése az előhívás alatt teljesen olyan, mint a tula-papíré.

Mielőtt az előhívóknak különböző fajait felsorolnók, szükségesnek tartjuk az egyes előhívók alkatrészeit képező és a képek színeződését létrehozó kemikáliák vegyi hatásait röviden megismertetni.

1. A *brómkáli* főtulajdonsága, hogy az előhívás menetét erősen késlelteti és zöld színeződést hoz létre.

2. A *citromsav* és citromsavas sók szintén késleltetik a képnek kifejlődését és szép melegvörös színt idéznek elő.

3. *Klórnátrium*, *ammoniumklorid* és egyéb kloridok sárgás árnyalatokat hoznak létre, túlsok klorid alkalmazásánál a féltonusok veszendőbe mennek.

4. *Ecetsavas nátron* barna színeződést hoz létre.

Ugyancsak itt kell megjegyeznünk, hogy organikus hívókhöz soha se adjunk szabad savakat, mivel ezek az előhívó alkalitartalmát neutralizálják s a hívót tönkre teszik.

Jó eredménynyel használhatók különösen barna és vörösbarna színek előidézéséhez a következő előhívó-oldatok:

20 kcm. metolhydrochinon előhívó,

200 kcm. víz,

10 kcm. citromsavas oldat 3:5 : 100.

Tízszerez túlmegvilágítás mellett szép barna szín lesz azeredmény; ha a képet 4—5 óráig az előhívóban hagyjuk állni, vörös színű lesz a kép.

(Folytatjuk.)

Tóth Ignác meghalt.

Egy kiváló amatőrtársunkat, egy erőteljes fejlődésnek induló tehetséget ragadott ki hirtelen körünkől a könyörtelen halál. Oly hirtelen, oly váratlanul ért bennünket a *Tóth Ignác* halála, hogy inkább valami rossz álmunk képzeltek, semmint lehető valóságnak! Mert *Tóth Ignác* — aki annyira szerette a tréfát — aki a nehéz életet is a humorosabb oldaláról fogta fel, ezúttal nem tréfált.

És, miként nagynevű névrokona, *Tóth Béla*, ő is az utolsó percig az amatőrfényképezésnek élt; őt is úgyszólván amatőrkedése közben érte a halál. Az ő nagy elfoglaltsága mellett is tudott időt, módot találni, hogy művészi hajlamainak a fotoművészet oltárán áldozzon. És bár nem volt „régis” amatőr, kitűnő ízlése, művészi felfogása, az elméletnek és gyakorlati technikának gyors és alapos elsajátítása arra képesítették, hogy rövid idő alatt is az ország első amatőrei között foglalt helyet. Képei az utóbbi

évek hazai és külföldi kiállításain elismerésben, kitüntetésben részesültek. Különösen a sztereoszkóp diapozítivekben remekelt. Francia gyártmányú sztereoszkóp-kamaráját oly ügyességgel és biztossággal kezelte, mint katona a Manlicherét. Ám nemcsak a keze volt biztos és gyakorlott, hanem — a szeme is. A legigénytelenebb témában is megtalálta a „festői részlet”-et, melyet dehogy is mulasztott volna el megrögzíteni.

De *Tóth Ignác* nemcsak mint aktív fotoművész vált ki, hanem egyúttal mint a *magyar fotoművészet ügyének lelkes bajnoka* is. Kedvenc eszméje, ideálja volt, hogy a magyar fotoművészetet a külföldi színvonalra kell felemelni. Mint *lapunknak* kezdettől fogva *hűséges olvasója*, segítette, támogatta minden akciónkat, melynek célja a *magyar művészi* fényképezés fejlesztése volt.

A 42 éves korában hirtelen elhunyt jeles amatőrtársunk arcképét a túloldalon mutatjuk be olvasóinknak.

— n — r dr.

Az Amatőr melléklete

TÓTH IGNÁC ARCKÉPE
□ RÉVÉSZ ZOLTÁN, BUDAPEST □

Negatív-papíros és papír-negativek.

Irta: HANS SPÖRL, a müncheni Lehr & Versuchsanstalt szaktanára.

A negatív-papíros második, újabb korszaka összeesik a fényképezés újabb fejlődési irányának idejével. Mert újabban már nem a technikai tökéletesség, illetve a kifogástalan technika a főcél, hanem a művészi értékek kifejezésre juttatása, aminél *a technika eszközzé vált*, csupán e cél elérésére. Csak annyira vesszük igénybe, amennyire a művészi megnyilvánulás külsőségei okvetlenül megkívánják . . .

A fényesített, retusált albumképek helyébe a *művészies falikép* lépett, mint olyan mozgató erő, mely a fényképezésnek híveit arra ösztönzi, hogy *teljes erejükkel ez irányban haladjanak*.

És íme újra feltűnt a negatív-papír.

Célja ezúttal azonban már nem a régi. Nem pótolni akarja az üveg és filmnegatív-anyagot, nem is kíván ezekkel versenyezni, ellenben nagy hirtelenében elfoglalta a nagyítások terét és mint a nagyított negatívnek csaknem kizárólagos anyaga tartja diadalmas bevonulását a sötétkamarába.

És bár ez ma a negatív-papírosnak egyedüli rendeltetése, sajátos módon egyes gyárak még mindig a régi kívánalmaknak akarnak megfelelni, vagyis a negatív-papírnak az üveglemezhez hasonló fokú érzékenységet és átlátszóságát hajszolják. Bár ez első pillanatra igen elismerésre méltó cél és mint végcél is szem előtt tartható, mégis a gyakorlati szempontoknak kell első sorban érvényesülniök és ezek figyelembe vételének elmulasztása oly következményekkel jár, melyek ugyancsak nem teszik kívánatossá az illető fajtájú papírosokat.

A legtöbb mai negatív-papír-gyártmány hibája, hogy gyártójuk nem használja fel kellően, illetve nem aknázza ki eléggé az újabb gyártási eljárásokat.

Igy például sok gyár arra helyezi — még ma is — a főszűlyt, hogy lehetőleg vékony legyen a negatív-papír, hogy e révén annak lehető legnagyobb áttetszhetősége elérhető le-

gyen. Ennek következménye azonban, hogy a nyers papírra emulzió nem vihető oly vastagságban *egyenletesen*, mint amilyen tájképek égboltozatánál, nagy fények kiemelésénél, arc képek világos ruháinál stb. kívánatos volna. Az emulzió gépek segítségével történő reákenése az ily vékony papírra igen gyakran vonja maga után a papírosnak — nedvesség felszívása következtében való — ráncolódását, gyűrődését és ezzel ismét mélyedéseknek és emelkedéseknek képződését, mielőtt az emulzió-réteg megkeményedett. Így áll elő azután a *réteg egyenletessége*, melyek a negatívra legott élesen láthatókká válnak, mihelyt a nagyobb világos felületek a negatív-papír egész felületének jelentékeny részein teljes redukciót (ezüstkiválást) tesznek szükségessé. Ezen pedig, hiába, már nem tud segíteni a gyáros, amit a legkülönbözőbb gyárakból származó vékony, nyerspapíron készült negatív-papírok bizonyítanak.

A nyerspapírosnak *teljes* transzparálása (át-tetszővé tétele) a gyakorlatban már idejét multta, mert reájöttek arra, hogy ez oly fogyatékoságokat szül, melyek a féláttetszőség mellett el-esnek. Minthogy pedig ez utóbbi mellett a vékony nyerspapíros mellőzhető, azok is, akik úgy vélekednek, hogy céljaik, a művészi hatás elérésére okvetlenül szükségük van, a teljes áttetszőség, illetve átlátszóság szemcsézetlenségére — ugyancsak helyesebben járnak el, ha üveglemezeket használnak. (Folytatjuk.)

Dr. Kufahl, Dresden

EGY TEKNÖSBÉKA ÉLETÉBŐL

Aranyszabályok az észszerű fotografálás köréből.

Közreadja: *Joanovich Pál* dr. miniszteri osztálytanácsos, a budapesti Photo-Club alelnöke.

(Utányomás tilos.)

Mielőtt kamaráddal útra indulsz, vizsgálj meg alaposan, rendben van-e, törölgesd le róla belül is a port, nézz utána, működik-e a pillanat zár?

Lemezeidnek a kazettába vagy a lemeztartókba s ezeknek a kamarába való berakását másra ne bíz! Vigyázz, hogy a lemez érzékeny oldalával legyen a kazettanyílás felé berakva. Megesett az már neves amatőrökön is, hogy az érzékeny oldal helyett az üvegre fotografáltak.

Ha az objektív zár szabályozható, mindig pillanatfelvételre álljon s a legnagyobb sebességre legyen beállítva. Ezeknél a záraknál a sebességet dörzsfék szabályozza.

Ha filmmel dolgozol, első teendő legyen minden felvétel után egy számmal azonnal tovább bonyolítani a filmtekerceset, magazinkamaránál pedig váltani. Ha ezt megszokod, kettős felvételektől ne tarts.

Ne hamarkodj el semmit! Másodpercek töredéke nem üdvöztet. Ha kazettával dolgozol, ne feledd el a kazetta fedelét a felvétel előtt kihúzni, mert fotografálni csak a lemezre lehet, de nem a kazetta fedelén keresztül!

A lemez érzékeny oldala homályos, üvegoldala fényes!

A lemeznek érzékeny oldalán ok nélkül ne babrálj. Mert az az oldal nemcsak a világosság, hanem újjaid esetleges tisztátlansága, nedvessége, izzadtsága iránt is érzékeny.

Rossz negatívról nem lehet jó pozitívet nyerni. De hányan vannak, akik a jó negatívról is rossz pozitíveket készítenek?!

Mint ahogy nincs univerzális objektív, nincs oly univerzális másolási eljárás sem, mely minden negatívra egyaránt alkalmazható lenne.

A pozitív eljárásban nem az a legjobb, amely a legegyszerűbb és a legkényelmesebb, hanem az, amely a felvétel és a negatív karakteréhez képest a legjobb eredményt adja.

Ne feledd, hogy az expozíció gyorsasága nem cél, hanem szükséges mód a cél eléréséhez, pillanatfelvételek készítéséhez.

Amit fotografálhatsz $\frac{1}{20}$ másodperces expozícióval, ne fotografáld $\frac{1}{100}$ másodperccsel, még akkor sem, ha objektív fényerőssége és a világítás megengedi. Inkább használj kisebb diafragmát.

Ha mozgást fotografálsz, annál gyorsabban működjék pillanatzárod, minél közelebb van hozzád a mozgásban lévő tárgy vagy alak.

FÉNYKÉPEZÉSI ELJÁRÁSOK.

A negativeknél előforduló hibák és azok okai.

II. *A fátyol.* Ez lehet *általános* és *részleges*. Az általánosnál ismét két eset lehetséges.

1. Az egész lemez fátyolt kapott, még a lemeznek a kazettaszegély, vagy szorítók, kapsok földte részein is. Oka: a gépen kívül keresendő (nyitva felejtett lemezdoboz, fénybehatolás a sötétkamarába, aktinikus fényt keresztülengedő vagy túlerős fényű vöröslámpa).

2. A lemez teljes fátyola nem terjed ki egyuttal a kazettaszegély stb. védte részekre is. A hiba okvetlen a lemeznek a kazettába való berakása *után* keletkezett. Okai sokfélék lehetnek, melyek közül csak a legfontosabbakat soroljuk fel ezuttal. A kamara vagy a kazetták nem fénymentesek, vagy a lemez *jelentékenyen* túl van exponálva, vagy a napsugarak közvetlenül, egyesén az objektívet érték, a lemez sokáig

feküdt a feketére lakkozott bádognakazettákban, vagy a fakazetták ily szorítói között, vagy végül az *előhívó tévesen összeállított* (túlsok alkália vagy natrium-sulfit).

A részleges fátyol. Okai igen számosak. *Üstökös alakú fátyolt* okoz a finom kis résen keresztül szivárgó fény (ilyen egy kis hasadás, vagy egy kis csavar üres helye a kazettán stb.). *A tovaterjedő sugár* alakú fátyol a sötétkamara valamely hiányosan eltakart nyílásából ered. *Fekete párhuzamos csíkok* a lemez egyik végén arra vallanak, hogy a kazetta hosszabb ideig a közvetlen napfénynek volt kitéve. A nap a kazettafedő zsalufedelének hajlásai között keresztül szivárgott a lemezre. A kazetta rugóinak *fényes* végei könnyen idézhetnek elő két párhuzamos fátyolos részt.

Elesen határolt, gyakran derékszögű fátyolosodás

keletkezik, ha az exponált lemezeket előhívás előtt ismét dobozokba csomagoljuk és a lemezek közé *fehér* papirost teszünk, mely előbb nappali fénynek volt kitéve.

Gyakran 1—2 milliméter széles *hosszú* megszakítás nélküli *csík* vonul végig a lemezen, mely néha visszafelé is folytatódik. Oka: a kamara elő részén levő, észrevétlenül kis lyuk. Az amatőr hosszabb ideig a nap ellen (nappal szembe) hordta kamaráját; az erős napfény pedig, mely e kis lyukacsán a kamarába hatolt és kis pont gyanánt vetődött a lemezre, bizonyos idő alatt a folyton változtatott helyzetek ezernyi tömegével egész csíkká formálódott a lemezen.

Filmek kimosása. A film felső bal és alsó jobb sarkára egy-egy rajzszög segítségével kis dugót erősítünk. Az ilyen módon előkészített filmekből egyszerre többet is berakhatunk a vízfürdőbe anélkül, hogy félnünk kellene attól, hogy egymásra tapadnak. A filmek egy óra lefolyása alatt teljesen kiáznak, a rögzítő nátron teljesen kiküszöbölődik a filmből. Mindenesetre gondoskodnunk kell, hogy a tálcában legalább is 30 cm magasan legyen a víz. Akinek kellő mennyiségű víz áll rendelkezésére, helyesen teszi, hogy az első félóra letelte után friss vizet önt a tálcába.

Hólyagok eltávolítása brómezüstképekről. E kellemetlen jelenség elkerülhető erősen gerjedő timsósfürdővel. Ennek különösen akkor látjuk hasznát, ha a brómképeket utólag timsónátronfürdőben színeznünk óhajtjuk. Az ily fürdő összeállításához ajánlatos a következő előírás:

120 kcm. víz,
30 gr. nátriumthioszulfát (fixirnátron),
2 „ nátriumsulfít,
ezek teljes oldása után pedig
3 „ ecetsavnak és
2 „ timsónak 10-szeres vízben való oldatát

öntjük. Ebben a fürdőben addig áztatandók a képek, míg bőrszerű fogásuakká lesznek. Ha ez egy perc alatt be nem áll, hanem a képek továbbra is csúszos éretűek maradnak, akkor a fürdő már hasznavehetetlen és újabbal, frissel pótlendő. Mielőtt a színezésükhöz fogunk, a képeknek száraznak kell lenniök. A képek rétegének a nyers papírról való felhólyagosodását, meglazulását vagy leúszását, — mely az erős vegyi folyamatoknak gyakori következménye szokott lenni, — ez eljárással kikerülhetjük.

Általános előhívó. *W. Shenton* a „The British Journal of Photographie“ című folyóiratban a következő univerzális előhívót ajánlja, mely már tartóságánál fogva is figyelmet érdemel.

ACTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILIN-FABRIKATION BERLIN SO. 36.
Photographische Abteilung.

Spontán vélemény a

Chromo-„ISOLAR“-lemezekről

Az önök Chromo-emulziójának képességeiről, különösen az Isolarréteggel kapcsolatosan, csak annyit mondhatok, hogy soha még jobb anyaggal nem dolgoztam. Balsiker egyetlen fölvételnél sem fordult elő és különösen a hegyekben való túlexpozíció, ami tapasztalataink dacára itt-ott mégis előfordul, teljesen elesik.

Wiesbaden, 15. 2. 07.

OTTO GREINER.

Förlumulhatlan tartósság. Legkényelmesebb földolgozás. Általános érzékenysége: kb. 26° W. = 13° Sch. Magas sárga- és zöld érzékenység. Lényeges a megvilágítási szabadság. :: Fényudvarmentesség.

Tájkép-fölvételeknél förlumulhatlan nagy fényellentétekkel bír, pl. szűk utaknál, erdőbensőknel, szakadékoknál, sötét sziklákon lévő hónál, távoli világitással bíró sötét előtérnél, továbbá felhőtáncokhoz stb. stb.

Egyetemes lemezanyag! Beszerezhető a foto-üzletekben.

A Chromo-„Isolar“-lemezek minden csomagja pontosan lefokozott ::

:: **ingyen** ::
sárga szűrővel

és használati utasítást tartalmaz. ::

1. 600 kcm. víz
 15 gr. hydrochinon
 120 gr. kénessavas nátron
 225 gr. szénsavas nátron
 3.5 gr. brómkálium.

Használatkor ez oldat egy része három rész vízzel hígítandó. De egymagában is használható, amikor is nagyon erőteljesen, de lassan dolgozó fejlesztő.

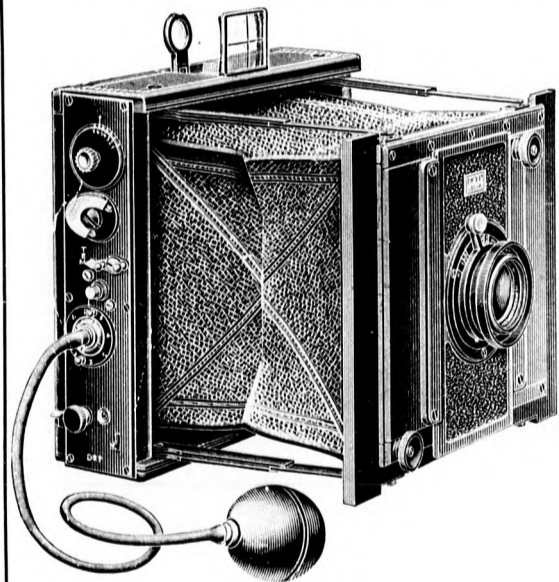
2. 600 kcm. víz
 10 gr. metol
 105 gr. kénessavas nátron
 105 gr. szénsavas nátron
 $\frac{2}{3}$ gr. brómkálium.

Használathoz az oldat egy része három rész vízzel hígítandó. Ez a fejlesztő egymagában alkalmazva nagyon lágy, jól átdolgozott és árnyalatokban gazdag negatívot ad és lehetővé teszi a megvilágítás meg rövidítését. Ha a két, egyenkint a megadott arányban vízzel hígított oldatot egyenlő arányban összeöntjük, általánosan jó fejlesztőt nyerünk, amelyet gyakran és ismételve is használhatunk. A keverés arányát természetesen variálhatjuk is. Így pl. oly túl-exponált lemeznél, amely a rendes összeállításnál (az első és második oldat egyenlő arányban való keverésénél) nagyon gyorsan jön, a fejlesztést az első oldattal egyedül is folytathatjuk. Ha e művelet-

nél kellő gyorsaságot fejtünk ki és ha a túlexpozíció nem nagymérvű, akkor e módon igen jól másolódó negatívot nyerhetünk. Rövid megvilágítású lemeznél a fejlesztés csupán a két oldattal folytatandó. A fejlesztésnek e módszere révén az összes brómezüst- és gázfény-papíroknál a legszebb eredményeket érhetjük el. A brómezüst papírhoz természetesen jobban kell hígítani a két oldat keverékét. Nagyítások előhívásánál legjobb a következő módszert alkalmazni. A fejlesztést a metol-oldattal kezdjük, amelyet ez esetben hat rész vízzel hígítunk és a képet, ha már a részletek lehetőleg kifejlődtek — minden közbeeső mosás nélkül — a normális hydrochinon-hívóba teszszük át, amelyben teljes erőhöz jut. A gázfénypapírokat oly vegyülettel készítjük el, mely a normális metol-előhívóból három részt, a normális hydrochinon-oldatból pedig egy részt tartalmaz. A keverés arányát az alkalm. z'sba jövő papírfaj szerint lehet változtatni. A hívó nagyon erős hígítása ritkán fog szükségesnek mutatkozni, hacsak kemény negatívról nem akarunk lágy nyomatot nyerni. Ez esetben a metol-fejlesztőt vízzel kellőleg hígítva egyedül is alkalmazhatjuk. Mindez a dia-pozitív-lemezekre is vonatkozik. A hydrochinon-nal fejlesztett rétegeket a rögzítés előtt nagyon alaposan le kell öblíteni, ellenkező esetben vegyi fátzol keletkezik

Goerz - Anschütz - Klapp - Kamara „ANGO“

Goerz-féle „DAGOR“, „CELOR“ vagy „SYNTOR“ kettős-anasztigmatokkal.

Univerzális-készülék

amatőrök és szakfényképezők részére.

Könnyű, kis térfogatú és előkelő. — Toldalék a hátsó objektív használatához. — Goerz-féle tele-(táv)-berendezéssel távfelvételekhez is alkalmas.

Uj modell: =====

Kivülről beállítható, zártan felhúzható redőnyzár-, idő-, labda- és pillanatfelvételekhez (egészen 1000 másodpercig).
 Labdafelvételek $\frac{1}{2}$ –5 másodpercig beállítható időtartammal.

Kapható az összes fotoüzletekben és a gyárosnál:

Optische Anstalt C. P. GOERZ Action-Gesellschaft Berlin-Friedenau 19.

Árjegyzék fényképező-készülékről és a Trieder-Binocle-ről ingyen és bérmentve.

A Reichert-féle anasztigmátokról.

Közlő: SZTANKOVSKY JÓZSEF.

Körülbelül a 70-es években, miután *Voigtlander* kitűnő és híres optikai intézetét *Braunschweigba* tette át, létesült Bécsben, az annak a kornak megfelelő, modern berendezésű optikai műhely. *Reichert* Károly alapította, s kiváló képzettsége és szaktudásával ezt, az akkor még a kezdet nehézségeivel küzdő intézetet rövid idő alatt arra a magas nívóra emelte, amelyen a jelenben is áll.

Eleinte csupán mikroszkópiumok készítését tűzte ki céljául, de később, miután látta, hogy magyaroszlák monarchia területén egyetlen fényképezési objektívet előállító cég sincsen, s hogy úgy az amatőrök, valamint a szakfényképészek ne legyenek kényszerítve szükségletüket behozatali vámköltések mellett a *vámkülföldről*, mint Angol-, Német- és Franciaországból beszerezni, magas képzettsége és szaktudásával megnagyobbította optikai intézetét annyira, hogy bármily igényt kielégítő, s a külföldi híres műhelyek előállította lencsékhez nemcsak hasonlót, de azokat bizonyos szempontból felül is muló objektíveket hozhatott forgalomba.

Objektívjeit nemcsak csiszolja, de önmaga számítja is ki és van bennök *valami új, valami szokatlan*.

Már magában véve, hogy lencséinek összekom-

binálásához nemcsak azt a kétféle üvegnemet használja föl, amit a többi optikai intézetek, hanem többféle fajú, különféle sajátságú és fénytörő képességű üvegfajt, ez már megmagyarázza azt a tudást, azt a képzettséget, melylyel intézetét vezeti.

Az első objektívjét 1901-ben számította ki, melynek „*Solar*” $F:6.8$ nevet adott; 1902-ben pedig szabadalmaztatni akarván, a véletlen játéka úgy intézte, hogy *C. P. Goerz* berlini optikai intézet éppen azt a konstrukciójú és fényerejű objektívet számította ki, s mondhatni ugyanazon időben; *Reichert* a nagy németországi szabadalmat különféle felhozott okok végett nem kapta meg, csupán az osztrák-magyar pátenst nyerhette, viszont azt az előnyt kapta *Reichert*, hogy objektívjét fél évvel hamarabb hozhatta forgalomba.

Ez objektív konstrukciójánál, de főleg a felhasznált üvegnemeknél fogva általános meglepetést keltett; fényereje, tekintve a hatásos nyílás, gyutávolsághoz való viszonyát, $1:6.8$ lenne, azonban tekintve, hogy az egyes lencsék mind könnyű fajsúlyú üvegnemekből állanak, s abszolút színezettségűtől mentesek, a kísérlet és tapasztalat azt bizonyította, hogy fényereje sokkal nagyobb a jelzettnél és körülbelül $F:5$.

Továbbá az egyes lencsékben légbuborék — ami

NAGYSZERŰ fénykép FELVÉTELEKET

Pillanatfelvétel RODENSTOCK „Imagenal“-al.

érhet el a

RODENSTOCK

KAMARÁKKAL és
OBJEKTIVEKKEL

2. sz. diszárjegyzék

ingyen és bérmentve.

SOK PÉNZT TAKARIT MEG ha rendelés előtt meghozatja fényképező gépekről és objektívekről szóló árjegyzékeinket.

Optische Anstalt G. RODENSTOCK, MÜNCHEN, Isartalstr. 41.

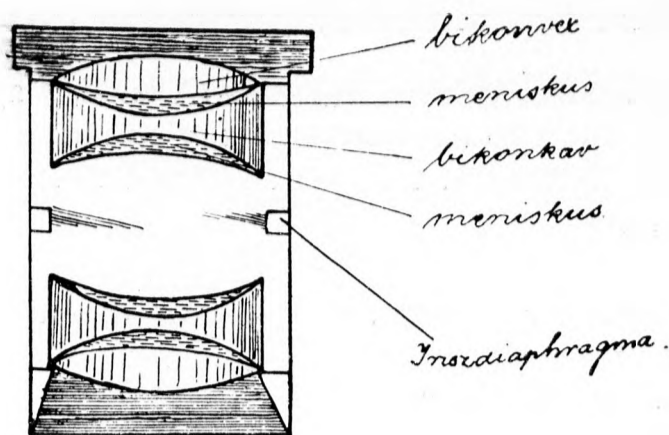
ugyan csupán szépséghiba — egyáltalán nincsen! Mind ezeknek dacára, s annak is, hogy ára oly szokatlanul alacsony, absolute asztigmatizmus és kómamentes.

A *Solár* F: 6·8 különben 2—2 különálló lencse-félből alkotott szimmetrikus objektív, melynek úgy az elülső, valamint a hátsó fele egyenként egy bikonvex és egy bikonkáv lencséből áll.

A *Solár*-t alig két év múlva követte a másik híres összeállítású objektívje, a „*Combinar*“ S. I^a F: 6·3 kettős anasztigmát; mivel ez az összes államokban szabadalmazva lett, konstrukcióját nyilvánosságra hozhatom.

A „*Combinar*“ nyolc különféle alakú lencséből — melyeknek üvegfajai is különfélék — van alkotva, oly módon, hogy úgy az elülső felet, mint a hátsó felet 4—4 kanada-balzsammal összeragasztott lencse képezi. A két objektívfél között, a közepén van elhelyezve az iris fényrekesz. A szerkezete a következő:

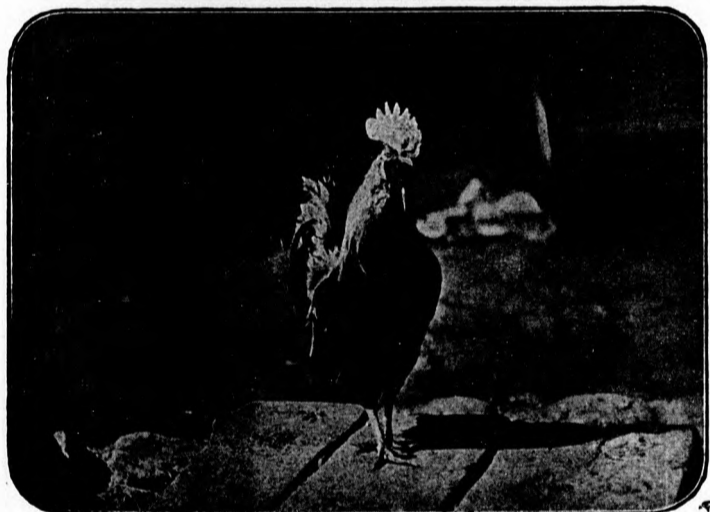
Az első: *bikonvex*-lencse nehéz Crown-üvegből alacsony v_1 (1·6121 $v = 56$); a második: *meniskus*-lencse könnyű Borszilikatcrown-üveg magas v_1 (1·5015 $v = 64·5$); a harmadik: *bikonkáv*-lencse könnyű Szilikatcrown alacsony v_1 : (1·5110 $v = 56·6$); végre a negyedik: *meniskus*-lencse könnyű Borszilikatcrown-üveg magas v_1 (1·5015 $v = 64·5$). (A számok előtt levő v_1 jelzés az üveg közepes disperzióját

jelenti!) Ez objektív-nél úgy a konstrukció, mint a felhasznált különböző fajú és fénytörésű üvegnemek, egészen új.

Gyönyörű plasztikával, abszolút hibamentes rajzával és kitűnő fényerejével méltán megérdemli azt a keresetet s azt a dícséretet, melyben úgy az amatőr-, mint a szakfényképészek részesítik, de főleg a szakembereknél áll nagy becsben, mivel plasztikája összehasonlíthatlan sok más intézet gyártmányaiéval. Még a jövő hó folyamán három újabb konstrukciójú objektív-jével fog ez intézet a nyilvánosság elé lépni: Uj *Combinar* F: 6·8 és F: 4·5, továbbá a *Polár* F: 4-el.

Ezekkel mostanában kísérletezem és annak idején ismertetni fogom kísérleteim eredményét a mi olvasóinkkal. □

FELVÉTEL □ □ □ □ □ □ □ □

VOIGTLÄNDER Tükör-Reflex-Kamarával

és

18 cm.-es **Heliarral** 1:4,5 nyílással.

□ A kép felhúzott kazetta mellett megfigyelhető a megvilágítás pillanatáig. □

A kamarát 9×12 cm. és 12×16½ cm.-es méretben szállítjuk

Kérjen **208. számú** kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve

Voigtländer & Sohn Aktiengesellschaft

Optische und mechanische Werkstätte

WIEN, IX/3. Währingerstrasse 14.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szerkesztőségi hír. *Kohlman* Artúr dr., lapunk főszerkesztője és kiadótulajdonosa balatonfüredi üdüléséből visszaérkezett és ismét átvette „Az Amatőr” vezetését.

A klisésztrájk vége. A hónapokig tartott áldatlan sztrájknak, melyet a fotocinkografus munkások indítottak főnökeik ellen, immár vége van. A békét és zavartalan működést 3 évre szóló egyezmény biztosítja. Mondanunk sem kell, hogy a sztrájk megszűntének mi is örülünk. Hiszen lapunkban a *kifogástalan reprodukciók* elsőrendű fontosságú tényezők. Most tehát ismét semmi akadályja annak, hogy *olvasóink művészies, szép felvételei minél nagyobb számban* és minél jobb reprodukciókban lássanak napvilágot a magyar amatőrök lapjában: „Az Amatőr”-ben.

Dr. S. Czapsky tanár meghalt. Súlyos vesztéség érte a világhírű Zeiss-intézetet. Alapítványi igazgatója, tudományos vezetője ez év június 29-én 46 éves korában Jenában váratlanul elhunyt. *Czapsky* tanár a Zeiss-cég és a mostani alapítványi intézet egyik nagynevű alapítójának, Ernst *Abbé*-nek munkatársa, jobb keze, majd az ő halála után utóda lett.

A nagy optikai tudósnak és ideális szociálistának, — kinek tudományos és szociális érdemeivel már külön cikkben is foglalkoztunk, — nemcsak tudományos számításokban, de szociális alapítványai nagy műveiben is sokat segédkezett a korán elhunyt Czapsky tanár. Tudományos munkálatai közül a *legfontosabb* a „*Grundzüge der Theorie der optischen Instrumente nach Abbe*”, mely 1904-ben érte el 2-ik kiadását. A Zeiss-intézetten kívül az egész tudományos optika síratja halottját az elhunyt tudósban.

Az Amatőr olvasói külföldi folyóiratokban. Lapunk múlt számában beszámoltunk *ismertetési akciónkról*. Ezt most a következő adatokkal egészíthetjük ki.

A drezdai „Apollo” című szakfolyóirat 290-ik számában megjelent dr. *Tasnády* Antalné (Szentés) „Gyermekarckép” című felvétele.

A bécsi „Gut Licht” augusztusi számában pedig *Csermák* Mátyás (Mármarosziget) „Olajat vásárló oláhok” című képe látott napvilágot.

Előre is felhívjuk olvasóink figyelmét az „Ország Világ” szeptemberi számaira. □

ZEISS

PALMOS KAMARÁK

Kamara
könnyű
fémből
fokális
redőnyzárral
és
**Zeiss-objektív-
vekkal**

Méretek:
6×9 cm;
6,5×9 cm;
3 1/4×4 1/4
inches, 4×5
inches és
9×18 cm
sztereo- és
panoráma-
felvételek-
hez.

—

Használható
lemezekre, cso-
magfilmekre,
tekeresfilmekre
és u. n. „Zeiss-
Packung”-gal.

Kérjen: „P 32” sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WIEN,
Ferstelgasse 1.
Ecke Maximilianpl.

CARL ZEISS, JENA.

Berlin, Hamburg,
Frankfurt a/M,
London, St. Petersburg

**VERANT-
SZTEREOSZKOPOK**

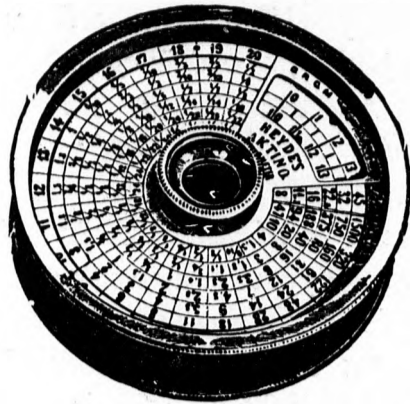
**TELE
objektívek
távfényképe-
zéshez**

Hivatalos bizonylat. A müncheni „Lehr und Versuchsanstalt für Photographie“ szakiskola — melyet a bajor kir. államkormány *anyagilag is támogat* — a következő hivatalos bizonylatot bocsátja rendelkezésünkre:

„A *Gustav Heyde*, Mathem.-mech. Institut u. optische Präcisions-Werkstätten, *Dresden*-ben fennálló cég alulírott helyre egy *Heyde-féle „Aktino-Photometer Modell III.“* jelzésű műszert nyújtott be *megvizsgálás és véleményezés* végett. Alulírott intézet vizsgálatai a következő eredmény megállapítására vezettek: „*Heydes Aktinometer Modell III.*“-ja egy 74 mm-es átmérőjű lapos *magnálum*-tokból áll, mely két lapja közepén kör alakú eltávolítható átnézőnyílással van ellátva. A tokfeleknek egymásfelé forgatásával ez átnéző nyíláson, mely megfelelő fényrekeszszel van lediafragmázva, egy a legvilágosabb színárnyalattól a legsötétebbig változó kis kék üveg látszik, aminek megtörténte után a kis kék üveg megfelelő állása szerint a melléje alkalmazott skálán egy szám olvasható le. Ha a kis kék üveg színe nem elég sötét, további elsötétítéséhez egy további, az elsőhöz hasonló színű kék üveg kapcsolható eléje és az így nyert, immár megváltozott aktinikus fényfok a második jelzőskálán olvasható le.

Az előbb leírt kis műszer használati alkalmazása

E jószág valóságos jótétemény.

Igy nyilatkozik egy évek hosszú sora óta dolgozó és tapasztalt amatőr a Heyde Actino-Photometerjéről.

Heyde Aktino-Photometer-je

az egyetlen használható világítás-mérő, mert a fénynek nemcsak optikai de aktinikus hatását is méri és ezért:

- I. modell magnaliumból K 20—
- II. „ sárga rézből nikkelezve „ 12·50
mindkettő alkalmas arckép, tájkép és interieur-felvételekre stb.
- III. modell magnaliumból „ 22—
Hőfelvételekhez, jégfelvételekre (gletscher) hegyi- és távfelvételekhez sárga üveggel, vagy anélkül, egyuttal sárszűrők vizsgálatára is alkalmas.

Minden jobb fotoüzletben vagy a magyarországi ausztriai egyedárusítónál kapható.

CARL SEIB Wien, I., Grillparzerstrasse 5.

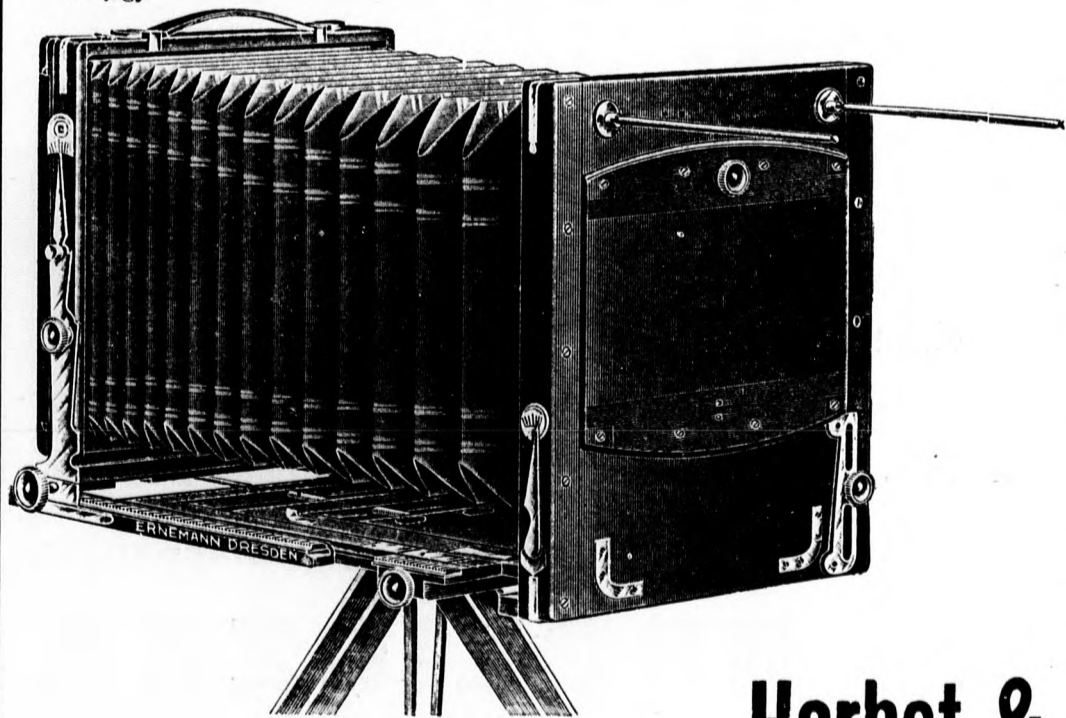

Védjegy.

Globus Kamarák

Védjegy.

Modell A, F és G ideáljai

minden művészatőrnek és szakfényképésznek és mester-művei a kamaraépítésnek :: ::

Speciális és nagy árjegyzékek ingyen és bérmentve :: ::

A kamara-építésnek legnagyobb és legjelentékenyebb speciális gyára :: ::

Heinrich Ernemann A. G. vorm.

Herbst & Firl, Görlitz 108.

lényegileg a következőképpen történik: *A felveendő tárgy árnyékrészleteit* — a kék üveg első mutatóskálájának fokára való beállítása mellett — *a műszer nézőszemnyílásán át*, mely elé nagyon erős világítás esetén még egy újabb lefokozó-üveget (Blendglas) kapcsolunk be, *megtekintjük és az egyik tokfelet egyidejűleg addig csavarjuk, amíg a felveendő tárgy árnyékrészleteiben még éppen tisztán látható részletek tűnedezni kezdenek.* Ezután a kék üveg jelző-mutatójának segélyével leolvassuk a megfelelő számot a skálán és a *műszeren alkalmazott táblázat segélyével könnyen és közvetlenül olvashatjuk le az F/8, F/11,3, F/16, F/22, 6, F/32 és F/45,2 fényrekeszeknek megfelelő megvilágítási (expozíció) időt.* Külsőleg e III. sz. modell kivitelét és alkalmazását tekintve alig különbözik az I. és II. számúaktól, ellenben abban, hogy az új modell kék üvegje szpektroszkopikus szempontból jelentékeny javulást mutat fel, mely a műszer használata révén nyert értékek megbízhatóságát főleg a színérzékeny (orto chromatikus) lemezeknél növeli és sárga színszűrők alkalmazása mellett is lehetővé teszi a *helyes expozíció idejének közvetlen leolvasás útján való biztos megállapítását.*

Miként a szabadban, műteremben a legkülönbözőbb világítási viszonyok mellett eszközölt felvételeink

Dr. KRÜGENER-KAMARÁK szines felvételekhez

LUMIÈRE AUTOCHROM-LEMEZEKKEL

rövid időn belül a szükséges felszereléssel forgalomba kerülnek. Így homályos üveggel közönséges és **szines felvételek** beállításához helyes és pontos becsapódókészülékkel a végtelenre stb. stb.

Teljes felszerelés M. 7•50

Ugyancsak már rövid időn belül szállíthatom az

összes vegyiszereket és fűrdőket az autochrom-lemezekkel való munkálatokhoz.

Autochrom-lemezek a Lumière-szállításainak megfelelően

Dr. R. KRÜGENER, FRANKFURT a/M.

Fényképezési készülékek és vegyi szerek legnagyobb gyára. :: Kérjünk **83.** sz. árjegyzéket a „Delta“-kamarákról és különleges „F“ jelzésű foto-vegyszerekről **ingyen és bérmentve.** :: ::

Felette művészi hatást

keltenek a

Vindobona bütten- és gravür-papírok.

Hatásosak ♥♥ Vindobona-bütten és gravür-levelezőlapok. ♥♥ Közkedveltek chamois és fehér

I csomag gravür-papíros 9×12 à 20 lap K 1•20. 10 drb gravür-levelezőlap K —•50.

I „ bütten-papíros 9×12 à 16 „ „ 1•20. 10 „ bütten-levelezőlap „ —•60.

Fabrik photograph. Papiere, Trockenplatten und pat. Specialapparate

FERDINAND HRDLIČZKA

♥♥ WIEN, XVI/2., Lerchenfeldergürtel 9—11. Herbststrasse 1. ♥♥

melyeket az egyesület érdemes elnökének, K. Schwiernek vezetése alatt rendezett — nagysikerűnek és a német *hivatásos fényképezés magas színvonalát* feltüntetőknek ígérkezik.

A „Wiener Photoclub“ jubileumi kiállítása. Ez a bécsi egyesület ez év telére nagyszabású *házi* kiállítást tervez, melyhez egyuttal egy, az egyesületnek és tagjainak eddigi fejlődését feltüntető, *visszapillantó* (retrospectiv) osztályt is szándékozik csatolni. E felette eredeti és érdekes kiállításról annak megnyitása után még meg fogunk emlékezni.

A „The Royal Photographic Society of Great Britain“ 50. nemzetközi kiállítása Londonban. Az angol kir. fényképezési társaság szeptember 19-től október 16-ig terjedő kiállítást rendez a New-Galerie helyiségeiben, Londonban. Védnökségét az angol királyi pár és a trónörökös vállalták el. A kiállítás négy részre fog oszlani: művészi fényképek, tudományos és műszaki, sokszorosító és ipari fényképezés, gépek és szükségleti cikkek. *Külföldiek képeiket keretezetlenül is beküldhetik*, a társaság azoknak bekeretezését *díjmentesen* eszközli. Az első csoportban hat képnél többet nem állíthat ki senki. A beküldési határidő pedig szeptember 5-ike. Bővebb felvilágosítást a „Royal Photographic Society of Great Britain“, London W. C. 66. Rusell Square ad. □

Vass Jenő

elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest

VII., Erzsébet-körút 22.

Trapp & Münch

MATT-ALBUMIN művésznymat papírjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . . A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják.

Egyszerű eszközökkel művésziellen előkelő hatás.

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

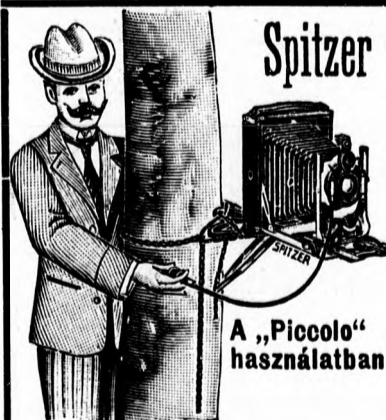
Bütten-papíros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

Tömény arany- és platinfürdők, szinező- (színes) fürdők. Modern színű alátét- és közbetét-papírok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül is.

TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).

Spitzer „Piccolo“ zseb-állványa

kényelmesen zsebben hordozható, a hol is összerakva kisebb egy szivartárczánál.

Bámulatosan sokoldalú használhatóság. **Meglepően egyszerű és gyors megerősítés bárhol.**

Ezüst- és aranyérmekkel sokszorosán kitűntetve. . . . Bel- és külföldön szabadalmazva.

Ára 5 márka.

Viszontelárusítók magas árengedményben részesülnek.

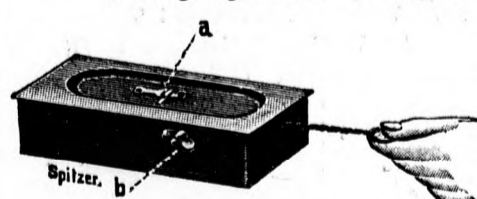
Kaphatók minden fotoüzletben vagy közvetlenül:

OTTO SPITZER, Berlin W. 30. Fabrik photograph. Apparate und Bedarfsartikel

Utolsó ujdonság! Utolsó ujdonság!

„Vezuv“ villanó-lámpa

A világ legolcsóbb és legjobb villanó-lámpája!

Szolgálat felmondása (csütörtök) kizárt. Egyszerű kezelés. Zsinórja meghosszabbítással 100 méternél is hosszabbra húzható ki, teljesen rázkódtatás nélkül. . .

Ára 100 gyújtólapocskával együtt 2 márka 75 pf.

Kérjük a 86. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

≡≡≡ SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET. ≡≡≡

A Király-színház megnyitója. A Király-színház első hetének műsora *Göre Gábor Budapestön* előadásával kezdődik. Augusztus 15-én kezdődik meg az új szezon. A megnyitó este, 8 órai kezdéssel, új kiállításban, fölfrissített díszletekkel és új aktuális kuplékkal a *Verő György* pompás revüjét hozza. Görét ezúttal is *Németh József* játssa és *Szirmai Imre* is megtartja sikeres szerepét, a pesti urat. *Fedák Sári* szerepét egyelőre *Szentgyörgyi* [Lenke veszi át. Augusztus 1-től kezdve a Király-színház pénztára dél előtt 10—1 óráig, a városi jegyirodák pedig egész nap árusítják a jegyeket.

A Városligeti Nyári Színház. Nagy sikert arató kabarészerű bohózatot tart mostanában műsoron a *Feld Zsigmond* kitűnő igazgatása alatt álló Városligeti Nyári Színház. A darab címe „*Manó*“, szerzője pedig *Hervay Frigyes* kitűnő, fiatal ujságíró. A darabnak nincs valami nagyszabású, összefüggő, bonyodal-makkal telített cselekménye, de — talán — ez a fő-erénye. A meséje szinte mellékes, mert az néhány „jó alak“, a sok jó ötlet, a szebbnél-szebb betétek zeneszámok, ügyes színpadi szceneria, melyek együttesen a darabba életet, humort és jókedvet visznek, kedvesebb a nyáron csak szórakozni, mulatni vágyó

közönségnek. És ebben a fiatal írónak buzgón segéd-keztek *Marthon Géza*, a Király-színház kitűnő kar-mestere, *Hetényi Albert* és *Weiner István dr.*, akik kedvesebbnél-kedvesebb, dallamosan pajzán zene-számaikkal nagyban fokozták a darab sikerét. Úgy a színház, mint a szerzők legtöbbet mégis csak *Kornai Berta* eleven játékának, pompás táncának és ügyes kupléelőadásának köszönhetnek, akit ezért — a hálás színházi igazgatóságon és szerzőkön kívül — a közönség is zajosan ünnepel. Méltó partnerén, *Ferenczi-n* kívül *Láng Etel*, *Fehér Olga* és *Gabányi* osztoztak még a primadonna sikerei ben. A „*Búsuló özvegy*“ után a *Feld-színház* — minden valószínűség szerint — újabb kasszadarab-hoz jutott. K. A. dr.

Edison - Színház részvénytársaság. E címen 100.000 korona alaptőkével új részvénytársaság alakult. Az új részvénytársaság átvette az Edison-Színház és az új igazgatóságnak célja működési köré-nek megnagyobbítása és Magyarországon az eredeti mozgófénykép-felvételek meghonosítása. Az új részvénytársaság műszaki igazgatója *Zitkovszky Béla* lett, aki eddig az „*Uránia Tudományos Színház*“-nál töltött be hasonló állást.

Az amatőrök lapja „AZ AMATŐR“

HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT

URI FEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR ≡≡

≡≡≡ JELLEMZI

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
TELEFONSZÁM: 33-50.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

ALAPITTATOTT: 1867-BEN

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. B. Szeged. Az amatőr munkálatoknak elvégzésére tervbe-vett fotolaboratorium és nagyítóintézet tudunkkal már ősszel megkezdí működését. Addig is, míg a prospektust megkapja közölni valóját szerkesztőségünk címére beküldheti, és mi a címre továbbítani fogjuk.

K. V. máv. hiv., Csikszereda. Feltétlenül megbízható, jó előhívó a következő:

- 1/2 liter víz,
- 2 gr. metol,
- 3 „ hydrochinon,
- 40 „ natrium sulfit,
- 20 „ szénsavas kálium (hamuzsir),
- 2 „ brómkáli.

A vegyszerek feloldásánál *a sorrend betartandó!*

A. F. úrnő Isehl. A képeket és reprodukciókat elküldöttük. Remélhetőleg jókarban érkeztek meg. A nagyítások *színezett brómezüst-eljárás* szerint „*Satrap*“-papíron készültek és finom francia akvarellfirniszsel vannak bevonva. Ez adja nekik az Ön előtt bizonyára ismeretlen diszkrét fényt és mélységet, de ez óvja meg attól a megfakulástól, mely egyébként a színezett brómezüstképeknek kellemetlen sajátága szokott lenni. Az eljárást *Révész Zoltán* sorozatos cikkekben ismerteti lapunk utóbbi és ezután megjelenő számaiban.

Főszerkesztő és kiadótlajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.

Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Király-utca 89. Telefon 94—49.

Nyomda: „Pátria” részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

Minden amatőr fényképesőnek egyaránt ajánlható a

„GUT LICHT”

csimű illusztrált havi folyóirat.

Rendszeres utasításokat, cikkeket és gyakorlati utmutatásokat tartalmaz. Késdők részére külön oktató cikksorozat. Receptek és tanácsok bő rovata, továbbá külön újdonsági rovata van. Előfizetési ár évente 5 korona

Mutatónyissámat küld a

Verlag „Gut Licht”

Wien, XVIII/2. INGYEN!

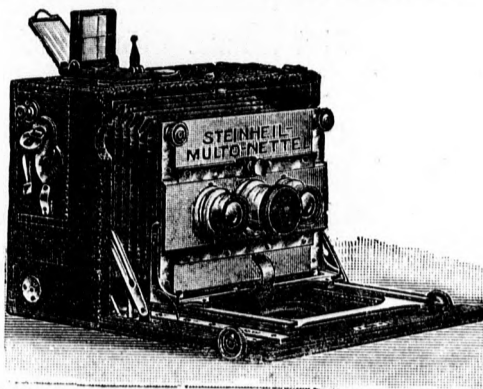
C. A. STEINHEIL SOEHNE

optisch-astronomische Werkstätte

Alapított 1855.

MÜNCHEN

Alapított 1855.

A
**MÜLTÖ-
NETTEL**

univerzális-
fényképező-
gép redőny-
zárral.

Normális-felvételekhez
Széleslátzögű (Weitwinkel)
felvételekhez

Longfocus-
Orthostereo-
és Tele (táv-)

9×14 cm.
(levelező-lap
alak)

3 Orthostigmattal 1:6,8 egy objektív deszkán alkalmazható hat gyújtávolsággal (9—26 cm.).

A legújabb kamara-árjegyzék most jelent meg. (Ingyen!)

Vezérképviselő Magyarországon s Ausztria részére:

CARL SEIB Wien, Grillparzerstr. 5.

MÜBARÁTOK FIGYELMÉBE!

Lapunk elterjedésének újabb bizonyítéka, hogy nemcsak az amatőr-fényképezők szűkebb köre, hanem a nagyközönség szeme előtt is állandóan ott van „AZ AMATŐR”. Klubbok, társaskörök, tudományos egyesületek olvasó termeiben, előkelő kávéházak asztalán állandóan ott fekszik lapunk, gyönyörűségére minden műbarátnak. Újabbán a következő klubbok, társaskörök, stb. fizettek elő lapunkra:

NEMZETI KASZINÓ,
ORSZÁGOS KASZINÓ
VASUTI és HAJÓZÁSI KLUB
PÉNZINTÉZETI TISZTVEISELŐK
EGYESÜLETE
BUDAI CAMERA-KÖR
ARADI FOTO-KLUB
A NAGYVÁRADAI MŰKEDVELŐ
FÉNYKÉPÉSZEK KÖRE

A FEHÉRTEPLOMI ÁLLAMI FŐ-
GIMNÁZIUM ÖNKÉPZŐ KÖRE
M. KIR. KÜLSŐ ERDÉSZETI KI-
SÉRLETI ÁLLOMÁS Görgény-Szt-
Imrén.
VERSEGI KÖR, Szolnok.
KÖZMŰVELŐDÉSI EGYLET, Gyula.
„DUNA” BUDAPESTI EVEZŐS-
EGYLET, stb., stb.

MAGÁNTISZTVEISELŐK OTTHONA.
SÁRVÁRI M. KIR. TEJGAZDASÁGI SZAKISKOLA.
PÖSTYÉN, TÁTRASZÉPLAK Nagyszállóda, TÁTRAHÁZA, TÁTRA-
LOMNICZ, Ó-TÁTRAFÜRED MARILLAFÜRDŐ, CSORBATÓ, KESZT-
HELY-HÉVIZ, stb. stb. olvasótermei.

Következő előkelő kávéházak:

BERGER kávéház, Eperjes
PENSION Lederer, Abbazia
NEW-YORK kávéház, Erzsébet-körút
EMKE kávéház, Erzsébet-körút és
Rákóczi-út sarkán.
BELVÁROSI kávéház, Eskü-tér
UDVARI kávéház, Kossuth Lajos-u.
UPOR kávéház, Szabadság-tér
CITY kávéház, Szabadság-tér
CLUB kávéház, Lipót-körút
VIGSZINHÁZ kávéház, Lipót-körút
ABBZIA kávéház, Andrássy-út
BERGER LEÓ kávéháza, Erzsébet-
körút

KIRÁLY kávéház, Erzsébet-körút
EMKE kávéház, Erzsébet-körút
„MÁTYÁS KIRÁLY” kávéház,
Kerepesi-út és Szentkirályi-utca
sarkán.
„CAIRO” kávéház, Lövölde-tér.
MÜLLER Antal éttermei, Országos
Kaszinóban
MAGYAR VILÁG kávéház, Kossuth
Lajos-utca
MŰCSARNOK kávéház, Andrássy-
út 64.
LIDO kávéház, Andrássy-út 61.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunk terjesztésében bennünket támogathatni és a lapot minden egyesületben, társaskörben és kávéházban, úgy a fővárosban, mint a vidéken, kérni sziveskedjenek.

Hazafias üdvözléssel:

„AZ AMATŐR” KIADÓHIVATALA.